

10. TRANSrisk – Klima-aldaketa arintzeko estrategietarako trantsizioa eta haien arriskuen analisia.

Proiektuaren izena	TRANSrisk – Klima-aldaketa arintzeko estrategietarako trantsizioa eta haien arriskuen analisia.			
Dibulgazio-izenburua	Klima-aldaketari aurre egiteko erronkan ezinbestekoa da sistema energetikoan funtsezko aldaketak egitea, eta aldaketa horiek ondorioak izango dituzte eskualde mailan.			
Proiektuaren laburpena (esaldi bakarra)	Klima-aldaketari aurre egiteko arintze-bideen kostua eta onura aztertzeko diziplinarteko ikerketa, eta horrek dituen arriskuen eta ematen dituen aukeren ebaluazioa.			
Proiektuaren hasiera-data	2015/09/01	Proiektuaren amaiera-data	2018/08/30	
Erakunde aitzindaria edo koordinatzailea	Ikertzaile nagusia: Mikel Gonzalez doktorea, BC3 Basque Centre for Climate Change – Klima Aldaketa Ikergai BC3 proiektuko kide garrantzitsuenetako bat da.			
Parte hartzen duten beste erakunde batzuk	Erakundea	Proiektuari egiten dion ekarpen nagusia		
	University of Sussex	Proiektuaren koordinatzailea		
	The Stockholm Environment Institute (SE)	Kidea		
	University of Piraeus Research Center (EL)	Kidea		
	Cambridge Econometrics Limited (UK)	Kidea		
	Energy Research Centre of the Netherlands (NL)	Kidea		
	IBS Institute for Structural Research (PL)	Kidea		
	ETH Zurich (CH)	Kidea		
	STICH (NL)	Kidea		
	University of Graz(AT)	Kidea		
	National Technical University of Athens	Kidea		
Proiektuaren aurrekontua (mila euro)	Urtea	Aurrekontu osoa	EAeren partaidetza	
	2015-2018	7.974 M€	797 k€	
EAeren partaidetzaren finantziatio-iturriak (mila euro)	Urtea	1 Finantziazioa	2 Finantziazioa	Bestelakoak
	2015-2018	Europako Batzordea, H2020, % 100	-	-
Jarduera-eremua	Lehentasuneko eremu estrategikoak <small>Markatu X batez</small>			
	Fabrikazio aurreratua	Energia	Biosanataria	
		x		

	Aukera-eremuak <small>Markatu X batez</small>			
	Elikagaigintza	Hiri-habitata	Ekosistemak	Kultura- eta sormen-industriak
	X	X	X	

Proiektuaren deskribapen laburra: zer helburu nagusi dituen eta zer emaitza espero dituzten, zer erronka dituen, zer eragin ekonomiko eta sozial izan ditzakeen, eta abar.

Europako Batasunak helburu gisa jarri du 2050. urterako karbono gutxiko ekonomiara pasatzea, eta, horretarako, 1990. urteko mailatik % 80 jaitsi beharko lituzke karbono-emisioak. Halaber, helburua lortzeko bide-orri bat argitaratu du, eta han azaltzen du nola jo lezaketen Europako emisioen ardura handiena duten sektoreek —zehazki, energia-sorkuntzak, industriak, garraioak, eraikinek, eraikuntzak eta nekazaritzak— karbono gutxiko ekonomia baterantz modu errentagarrian, eta, aldi berean, nola sustatu lezaketen ekonomia europarra berrikuntzaren eta teknologia garbieten inbertituz.

Energia-sistema errotik eraldatzeak ziurgabetasun handia dakar berekin. Garapen sozioekonomikoa klima-aldaketarekin elkarrekintzan dagoenez, oso garrantzitsua da jakitea zer kostu eta onura izango dituzten klima-aldaketa arintzeko neurriek, baita zer arrisku izango lituzketen ere. Hau da, EBk eta IPCCko ikertzaileek zehaztutako norabidean gutxitu beharko lirakeke emisioak, baina garapen jasangarriari lotutako beste helburu batzuekin bateratuta. Halaber, eraldaketa horiek txertatzeko, garrantzitsua da gizarteak bere ohiturak aldatzea. Izan ere, gizarteak ez balitu ontzat joko, bertan behera gelditu ahal izango lirakeke teknikoki eta ekonomikoki bideragarriak lirakekeen neurriak.

BC3k (Basque Centre for Climate Change – Klima Aldaketa Ikergai) erronka handi horri erantzuteko helburua du, TRANSrisk proiektuaren partzuergoa eratzten duten erakunde guztiekin batera. Europako Batzordeak osorik finantzaturako proiektua da, Horizon 2020 programako Gizarte Erronkak mugarriaren barruan. Proiektuaren gakoetako bat da aztertzea zer eragin positibo eta kaltegarri izan dezaketen emisio-mailak jaisteko har daitezkeen neurriek. Adibidez, bioerregaien teknologiaren alde egingo balitz, horren onurak neurtu beharko lirakeke, baina baita bioerregaiak sortzeko landareak hazteko egin beharko litzatekeen deforestazioak eragingo lukeen kaltea ere. Edo energia berriztagarrien produkzioa handitzeak berekin lezarzkien kostuak, onurak eta arriskuak. Izan ere, neurri horrek eragina izango luke lurraldean, esate baterako, eguzki-plakak, aerosorgailuak eta halakoak jartzeko azalera handia behar baita. Baina, bestalde, CO₂-emisioak jaitsiko balira, tokian tokiko kutsatzaile atmosferikoak gutxituko lirakeke, alegia, osasunari kalte egiten dioten partikulak.

Azterketa ahal bezain eraginkorra izan dadin, eta konponbide-proposamenak ahalik eta aproposenak, proiektuaren asmoa da arlo hauetako eragile guztiak sartzeko ekimenean, hasieratik bukaerara: emisioen iturri diren sektoreak, arduradun politikoak eta herritarrak, kontsumitzaile eta emisio-sortzaile gisa. Hala, arazoaren erantzule guztiak konprometitu nahi dituzte, eta prozesu interaktibo bat sortu, zeinetan batzuek besteengandik ikasiko baitute, askotan sektore jakinetako arduradunek askoz zehatzago ezagutzen baitituzte arazoak ikertzaileek berek baino, eta alderantziz.

Ezagutza sortzeaz eta azterketa sakona egiteaz harago, ikerketa horren emaitzak oinarri gisa hartuta, tresnak sortu ahal izango dira, arduradun politikoek euskarri gisa erabil ditzaten klima-aldaketaren aurrean erabakiak hartzeko eta arintze-estrategiak lantzeko. Klima-aldaketan eragina duten eragile guztiak proiektuan sartu izanak erraztu dezake haiek ere konpromisoa hartzea karbono gutxiko ekonomia baterantz joateko beharrezkotzat jotzen diren neurriekin.